

ህዝባዊ ሓይልታት ህዝባዊ ግንባር ሀገራዊ

ሕግምዶ ጥዕና ህዝቢ ኤርትራ።

መድሃኒት ክንረክብ ሕግምና ንድሕሪት ተመሊስና ሃሰስ ንበሎ።

ብመምህር ተስፋ ዘውደ።

ኢሰያስ አብ መስገረም 1966 ኢዩ ንክጋደል ተሰለፉ ዝብል መግለጺ ብተደጋጋሚ ተጻሒፉ ይንበብ። እዚ ነቶም ከም ዝተጋደለ ክሰምዑ ከመሓላለፍዎ ዝደልዩን መበገሲኦም እንበር ብቐረባ ንዝፈልጥዎ ኣይምልከትን። ክጋደል ወጺኡ ትብል መግለጺት፣ ከም ናይ ቃል ትንታኔ ጃምላዊን ሓባራውን ኣባሃህላ ተኸቲልካ ትፍንዎ ክትከውን ትኸእል። ኣብቲ ግብራዊ ትርጉማ ግን ጥልቕ ኢልካ ምስ ትኣቱ፣ እቲ ክጋደል ወጺኡ ትብሎ ሰብ ኣብ መምዘንን መሎክዕን ኣቐሚጥካ ብናይ ሓባር ታሪኻዊ ረጃሒ ጥራይ ኢያ ሓቀኛ ረጃሒት ትኸውን። ኢላ ኢላ እውን መደምደምታ መዕለቢታ ንሳ ኢያ። ንሱ እዘን ዓያሱ ይብለና ይኸውን። ስለ ሃገረን ክብላስ፣ ንዓይ ኢየን ተቐሊሰን እንተብለ ናይ ስሰዔኡ መግለጺ መብርሂት ከይትኸኖ ይሓባእ። እቲ ሓቂ ግን ከምኡ ኣይኮነን። ኩሉ ዝተሰወኦ፣ ዝሰንከለ፣ ወሳኒ ግማዕ ካብ ህይወቱ ዝወፈዩ፣ ደቂ ዝኣለዩ፣ ኣንጻር መግዛእቲ ዝመከተ፣ ተጋዲሉ ይበሃል ጥራይ ዘይኮነስ ሕሱም ገድሊ እንበር ተጋዲሉ ኢዩ። ዝደልያ እውን በጺሕዎ ነይሩ። ዘይበጽሓስ ነታ ሓራን ናጸን ክተውን ዝበሃጋ ሃገሩ ገበል ሒዙ ምእታዉ ኢያ።

ኣብ ናይ ቁጽሪ ዓውደ ትምህርቲ ጉዞ ኣብ ኣርባዕተ መሰርሕ ኢያ ትዋፊር። ምድማር፣ ሙጉዳል፣ ምርባሕ፣ ምምቃል። እታ ናይ ሓባር ረጃሒ ቀጥላ ትፈትሕ፣ ንምድማርን ንሙግዳልን ጥራይ ኢያ ትምልከት። ምርባሕን ምምቃልን ናይ ሓባር ረጃሒ ኣይምልከትን። ዝጋደል ሰብ ንሃገሩ የርብሕ፣ ንነብሱ ግን ይጉድል። ክልቲኤ ኣብ ተጋዳኢይ ኢየን ብሓባር ዘገልግላ። ጽቡቕ ክትድምር ምስ ትደሊ ንናይ ሓባር ረብሓ ግን ወለንታዊ ጉልበትካን ነበሰኻን ትውፊ። ካብ ትምህርቲ ካብ ስራሕ፣ ካብ ምሃንጽ ስድራ፣ ካብ ምዓብይ ድቕኻ ትሕረም። ጎዲልካ ማለት ድማ ንሳ ኢያ። ዕጥቃዊ ቃልሲ ከተዕብ ከለኻ ድማ ጽቡቕ ደሚርካ ንብሎ። ካብ ናይ ሓባር ረብሓ ወጺኻ ግን ጥቕምኻ ትውሰኽን ተኻዕብትን ትብል ሕንጻጽ ተኸቲልካ ስልጣን ኮነ ክብርኻ ተዕብን ተርብሕን፣ ብረወሳኺ ንክትርብሕ ድማ ክፋል እንዳማትካ ትምንጭት ካብ ኮንካ ተጋዲልካ ዝብል ስም ኣይግባእን። መራሕ ሃገር ናብ ምገባት ዘድሃበ ተበግሶ መዲቡ ምስ ዝሰለፍ ምርባሕ ጥቅሙ ከም መሰርት ኣንጻሩ፣ ነቲ ውጺኢትን ድምር ኣወንታዊ ፍረ ካብ ካልኣት ስለ ዝምንዝዕ፣ እተን ምርባሕን ምምቃልን ዝብላ ዓውደ ትምህርቲ ንበይኑ ወይ ንብሕቱ ይጥቀሙለን። ትርጉም ገድሊ ወይ ተጋዳላይ፣ ገድሊ ናይ ውድብ መጻውዒ ይኸውን። ብናይ ሰዋሱ ኣዘራርባ ናይ ተጻውዖ ስም ንብሎ። ተጋዳላይ ድማ ነቲ ንሃገራዊ ቃልሲ ከሰላሰል ዝተሰለፈ ስለ ዝረቐሕ፣ ንናይ ገድሊ መሰርሕ ፈጻሚ ኣካል ዝወሃብ ናይ ተጻውዖ ስም ኢዩ። ምግዳል ድማ ናይ ምንቅስቃስ ዕዮ ከም ግሲ ይቐርብ። ምግዳል ቀጸሊ ዝንቀሳቐስ ክኸውን ከሎ፣ ንሕሉፍ ዝተፈጸመ ድማ ተጋዲሉ ንብል። ምግዳል ወለንታዊ ኢዩ። ንኢሰያስ ግን ናይ ትካል ምውናን ማለት ከም ሙጃም ብሕታዊ ጥሪትን ንብረትን ተባሂሉ ኢዩ ክጥቀስ ዘለዎ። እታ ውድብ ብሕታዊት ትካሉ ክትከውን ከላ፣ እታ ሃገርን ንብረቱ እቲ ህዝቢ ድማ ጥራቱ ዝብል መግለጺ ኢልና ካልእ ክንህቦ እንኸእል መለክዕን ቀጥዕን ፈጸሙ የለን። ንኹሉ ማሕበራዊ መሰርሕን ቅርጽን ዘይቅበል ስለ ዝኾነ ድማ እታ ኢሰያስ ተማሂሩ ትብል መግለጺት እውን ግግይቲ ኢያ። ብሓጺር እወ ኣብ ቤት-ትምህርቲ ተኻፊሉ። ክመሃር ዘይኮነስ ሰንድ ናይ ምግባት ፍቓድ ንምውጻእ ኣመልኪቱ ነይሩ ይሓይሽ፣ መታን ንምግላጽ ምምዕራይ ክጥዕመና። ኣብ ናይ መንእሰይ ህይወቱ ሰራሕን፣ ኣብ ናይ ስራሕ ዓለም ተዋፊሩ ስለ ዘይፈልጥ፣ ንጸምኡ መግለጺት ወይ ዘበርከተላ ዓሰቢ ናይ ሓንቲ መዓልቲ እውን እንተኾነ ደሞዝ ተቐቢሉ'ዶ ይፈልጥ ትብል ሕቶ? መልሳ ፈጸሙ ኣይተቐበልን። ከም ስራሕ ዘበርከቶ ስለ ዘየለ ደሞዝ ንኢሰያስ ባዕዳዊት ቃል ኢያ። እንተ ዝሰርሕ ነይሩ እንታይ ወይ ከመይ ዝበለ ኣወንታዊ ጽልዎን ነጸብራቕ መሕደረሉ ኢልና ምስ እንሓትት ድማ፣ ሓላፍነት ናይ ወለዱ፣ ናይታ ኣብ መጻኢ ክሃንጸ ዘለዎ ስድራ-ቤት ሓላፍነት ምስካምን ምውሳትድን ትርጉምን ምተሪድኦ። ኣቦን ኣደን ወይ ስድራ-ቤት ኣብ ሓደ ሕብረተ-ሰብ እታ ዝነኣሰት ኣሃዱ ኢያ። ኣብኣ ድማ ብዙሕ ትመሃር። ስለዚ ሓላፍነት ስድራ-ቤት ምስካም ውጽኢት ኣለዎ። ምስካም ሓላፍነን ምምሕዳራን ከም ተመክሮ ኣባል ናይ ሕብረተ-ሰብ ከም ዝኾነ መብራሃትሉ። ሓልዮት ስድራ፣ ሓልዮት ወለዱን መቐረቡኡን እውን ንጠባዩ መተዓራረዮ። ናይ ንዋትን ናይ ገንዘብ ኣማቓራርሓን ምትኸኻል ምፈለጠ። ናተይ ገዲፉ ናህና ምለመደ። ብሓቂ ብጭቡጥ ኢሰያስ

ሰራሱን አፍሪቶ ዓሰቢ ናይ ዘበርከቶኡ ተቐቢሉ ኣይፈልጥን። ንኹሉ ክሕለፍ ዘለዎ መለክዒታት ዘለሉ መራሕ ሃገር ክኸውን ዘይግባእ ጥራይ ዘይኮነስ ንኩላህና ተኻፊልቲ ናይ ዘይተመኮረ ሰብ ክንኸው ኣብቂዑና።

እዚ ኩሉ ሓላፍነታዊ ሰኽማት ጸይሩ ስለ ዘይፈልጥን ስለ ዘየበርከተን፤ ዝህቦ መግለጺታት ኩሉ ንዝጸወር ክጸወር ዝበል ልምዲ ካበይ ትጠረ? ምስ ዔብ ሓዊስካ ከምኡውን ናይ ቀረባን ናይ ርሑቕ ጠመተ ዘየሰተብህል ምዃኑ ዘገርም ኣይኮነን። ናይ ንእስነት ዕድመ ምስ መዛንኡ ስለ ዘየሕለፈ ሓደ ዓቢ ብርኪ ሕብረተ-ሰብ ተሰይርዎ። ዓቢ ናይ ጌጋ ዝላ ይብልኹም ንሳ ኢያ። እታ ተሓቢኡ ኣብ ሚዳ ዝፈጽማ ዝነበረ ፍትወተ-ሰጋ ኣስመራ ምስ ኣተወ ከም ወዲ 18 ነታ ከተማ ኣይትጽርኒ ኢልዎ። ናይ ኣደ፤ ናይ ኣቦ ዝህብዎ ማዕዳ ዘይቀሰመ ሰብ፤ ሓሳብ ክህብን ክቕበልን ዝብል ምልውውጥ ርእይቶ ኣይተመኮረን። ምክብኻብ ወለዲ ካብ ዘየበርከተ፤ ናይ መሓዙት ምትሕልላይ ሃባን እንካን ዝብል መለክዒ ከም ሚዛን ካብ ዘይመዘነ፤ ኣብ ቤተ-ሰብ ዘጋጥም ሓጎስን፤ ሓዘንን ብብምፍርራቕ ዘጋጥም ናይ ደስታን ጓህን ኣይተሞኮረን፤ እሞ ከመይ ገይሩ ቅርዕው ስምዒት ክህልዎ ኢልና ንጽብ። እኩብ ንብረት ጀጋኑ ዝኾነ ንሓደ ሰብ ካብ ዓቕሙ ንላዕሊ ድሙር ጥረ ባጤራ ኣብ ትርእሱ ጌጋ ኣብ ልዕሊ ጌጋ ክድጽም ዝደፋፍእ ንዎይ ካብ ዓቕሙ ንላዕሊ ኮይንዎ። ሓንቢጡ ሰኽሩ ፈጊኡ ሳዕሲዑ ዕድመ ንድሕሪት ተመለስ በለን ወሰንን። መስኪን ኢዩ፤ ብሽዳ ይከይድ፤ ኣብ ሓደ ተራ ዝኣትዎ ሰብ ይኣቱ ተባህሉ። ምቕሉል (Simplisity) ዝብል መግለጺታት ዘነበ ወሓዘ ኣዕለቕለቕ። ንሱ ድማ ለካ ኣብ ቅኑነ ጎድና ኢያ ዘለኩ ስለዚ ንቅድሚት ክምርሽ በለ። እወ ሓደ ግዜ ኣብ ማርሳ ተኸላይ ናይ ኣንበጣ ምክልኻል ዝንፋሕ ዲዲቲ ዝመጸት ናይ ጽዕነት መኪና፤ ከነራግፍ ከለና ጠራሙስ ዊስኪ ሓዛ ብምርካብና፤ ነቲ ዘዋር መኪና እዚ እንታይ ክገብር ኣብዚ ትጸዲኑ እንተ በልናዮ፤ እዛ ጉድ እንተ ወጸኣ ኣነ ክቕንጸል ኢያ፤ ስለዚ ኣህለፋኩም ኣይትሃቡኒ ክብል ኣእወዩ። ንሕና እውን ማሕዩር እጉዳት ስለ ዝነበርና፤ ስመይ ከንውሩ ክብል ኣእትዩ ንሞት ምፈረደና። እቲ መስኪን ዘዋራይ ግን ነዊሕ ከይጸንሐ ንሱዳን ኢዱ ሃበ። ሎሚ ስሙ ምጥቃስ ኣብ ህይወቱ ምፍራድ ስለ ዝኾነ ዓቂቡዮ ኣለኹ። በዓል ሙስጠፋ ኑርሐሴን ከም ሓደስት ኣብቲ ናቱ መርበብ ኣትዮም። ሎሚ እውን ካብ መንደፊራ ንሳንጆርጆ ውጽእ ኢላካ ኣብ መስመር ዓዲ-ኻላ ዘላ ባር ብሓባር ምስ ሙስጠፋ መጻናቕቲ ኮይኖም ኣለዉ። ዝሓለፎ ኩለ ንድሕሪት ሰዓት ግዜ መሊሱ ሀ ክብል ጀሚርዎ። መንእሰያት ከም ዝበደልዎ፤ ኣብቲ ሰዊት ዕድመኦም ኣብ ክንዲ ትምህርቲ ዝመሃሩ፤ ኣብ ክንዲ ትሕቲ ስድርኦም ማሕበራዊ ህይወት ዝቐሰሙ፤ ሳዎ ትብል ብልሓት ኣውጺኡ፤ ሽማግሌታትን ዓበይቲን ንዓይ ካብ ዘይተዕብዩኒ፤ ምዕባይ ደቅኹም ኣይተበቐዑን ኢኹም ኣሞ፤ ደቅኹም ወደም ጓሎም ኣነ ከዕብዮም ኢያ ክብል ወሲኑ። መስኪን ኣይተሞከርንዶ ክንብል ወይስ መስኪንይቲ እዛ ሃገር ዕድል ኣይገበረን ምባል ይሓይሽ። እታ እንኮ ዝተመኮራ፤ ኣብ ቤት-ትምህርቲ ትረከብ እሞ ብፍላይ ኣብ እዋን ፈተና ካብ መምህር ተኣሪማ ትቐርብ ዓሰቢ ፈተና ምስክር ትምህርቲ ኢያ ምስክሩ። ንሳ እውን ኣብ ገሊኡ ዘባህርራ ብርክት ዝበላ ነጥብታት ስለ ዝነበረን፤ ምስ መማህራኑ ቅርሕንትን ጽልእን ኣኹቲለን ከም ዝቐንእ ገይረን። ንፋዳት ተመሃሮ ይጸልኦም ምንባሩ ይዝከር። እዘን ከምዘን ዘበለ ጉዕዞታት ከእ ኢያ ግዳይ ናይቲ ዝሓለፎ ስብርባር መድረኻት ህይወቱ ዝጸለዎ። ጽላው ሰብን መግለጺቱን ድማ፤ ርትዓዊን ኣብ ጭብጥታት ዝኣምን ፍጡር ክኸውን ኣይክእልን። ኢሲያስ ሓንቲ ኣዝያ ብቕዒ ክእለት ኣላቶ። ጉድለታቱ ከይረከ ምሕባእ። ቅንኢ ቀንዲ መለላይት ባህሩ ኢያ ነይራ። ንብረቱ ሃገር ካብ ኮነት ድማ እታ ንብረቱ ከም ድላዩ ክቕይራ፤ ነቶም ናይ ምቕያር ዓቕሚ ዘለዎ ሰባት እቲ መቐየሪ ነጥብታት ንዕኡ ክህብዎ ኣለዎም። ብናቱ ኣገላልጺ ድማ መሪሕነት ዝህቦ ትእዛዛት ብቕጽበት ዝትግበር፤ ብፍላይ ካብኡ ከም ዝቐለ ክጥመት ከሎ ውጽኢታዊ ይኸውን፤ ስለዚ ኣነ ከም ዝመሃዝክዎ ክስማዕ ከሎ ይበልጽ ዝብል እምነት ከም ዘሕድሩ ይገብር። ኣብ ናይ ብሕቱ ባህግን ድለትን ዝተቐርጸ ሰእሊ ገይሩ ክቐብእ ይመርጽ። ካልኣት ብሉጻት ሰባት፤ ልዕሊኡ ህቡባት ካብ ምርኣይ ህይወቱ ከተብቅዕ ይመርጽ።

ታሪኽ ይትረፍ ካብ ዝሓለፈን ብተኸታታሊ ዝሰዓበን፤ ንመጻኢ እውን ሚዛን እንታይ ክገድፍን እንታይ ክንጽፍን ዝበሃል ኣመት የብሉን። ህዝቢ ወይ ከባቢ ዝብላ ኣምራት ኣብ ሓንጎል ኢሲያስ ካልእ መለክዒ ኣለወን። ኩሉ ከም ዝጸልኦ ገይሩ ስለ ዝግምት ድማ ሕነ ንምፍዳይ ይብገስ። ሓሳባቱ ዘይሸጠሉ ሰብ ጸላኢኡ ኢዩ። ስጉምቲ ክወስድ ድማ ድሕር ኣይብልን። ካብዚ ባህሪ ተበጊሱ ድማ ምስ ዝቐረበ ሰብ ክበኣስን ክንጽልን ግዜ ኣይወስድሉን። ብሓፈሽኡ ኩሉ ከም ዝብድሎ ገይሩ ስለ ዝወስድ ተጣራጣሪ ኢዩ። ጸገሙ ብናይ ስነ ኣእምሮ ሓካይም ዝፍታሕ ክኸውን ምኽኣል። ሃገር ምስ ከምዚ ዝበለ ሰብ ስለ ዘላ ከመይ ገይራ ትናገፍ ህጹጽ ስጉምቲ

ንድሕነት ሃገር የድሊያ አሎ። ጊዜ ድማ የለን። እዚ ባብዕሉቱ ሃገሩ ጸሊኡ ዝበርስ ዘሎ መንእሰይ ሃገርና ሰዓት 23.55 ወይ 5 ጎደል በጺሓ ከም ዘላ ምዝካር የድሊ። መንእሰያት ንኢሲያስ ኣዝዮም ኢዮም ዝጸልእዎ፣ ይኹን እንበር ንዓና ንስኹም ኣምጺእኩም፣ ትጽመም ነርኩም ዝብል ቀጸሊ መረረ ኢዮም ዘስምዑ። ንሓድሕድና ሓድነት ካብ ዘይመሰረትና ኣባሃህለኦም ሓቂ ኢዮ ምባል ጉጉይ ኣይኮነን።

ኢሲያስ ከም መራሒ ኣብ ምምሕዳር ተመክሮኡ እንታይ ክኸውን ነይርዎ?

ኣብ ህዝባዊ ባይቶ ሽግራትን ወጥርን ክፍታሕ እውን ኣይዓበየሉን። ሽግግሊታት ኣብ ከከባኢኦም ንዝተባእሱ ከተዓርቑ፣ ንዝተፈሉ ሓዳሮም ከይፈርስ፣ ደቆም ክይበታተኑ ብጥበብም ናብ ንቡር ክመልሱ ኣይተመለከትን። ህዝብና ሕግን ስርዓትን ከም ዝነበሮ ምስማዕስ ሰሚዑ ነይሩ። ግን ክቕበሎ ኣይፈቅድን። ናይ ሓባር ውጽኢት ስለ ዘቕርቡ፣ ኢሲያስ ፍታሕ ንዝግዘኣሉ ተጠቂሙ ክድርቢ፣ ንዝተሓሰመ ድማ ክቕንልጽ ዝመደ ስለ ዝኾነ፣ ሰላማዊ ፍታሕ ዝእምት ስለ ዘይቕበል፣ ንሕጊ ቀዳማት ወለድና ይነጽግ። ብዘበናዊ ሕግታት ዓለምሥ ሓደ ዜጋ መሰሉ ተሓልዮ ክመርጽን ከመርጽን፣ ሃገራዊ ጉቡእ ከማላእ ዝብል መግለጺታት እቲ ቀንዲ ሕግሙ ስለ ዝኾነ ይትረፍስ ከተግብሮ ከንብቦ እውን ኣይብህግን። ኣብ ናይ ምምሕዳር ቅርጺ ሓገግቲ ኣካላት፣ ነታ ብህዝቢ ዝተመርጸት መንግስቲ ናይ ኣመራርሓ ሕግን መስመርን ክቕይሱ ዝገልጽ ኣሰራርሓ የባህር። ከም ፈጻሚ ኣካል ድልየት ህዝቢ ብናይ ባይቶ ዝተመርጹ ናይ ባጀት፣ ናይ ሞያዊ ገምጋማት ዝልክዑን፣ ናይ ጥዕናን፣ ትሕተ ቅርጽን፣ ህንጻትን፣ ናይ ዝተወሰነ ዓመታት ሃገራዊ ምዕባል ብመደብ ዘንብሩ ክኢላታት ዘስፈርዎ መምርሒ ኣይቕበልን። ንዝተሓንጸጹ ኣሰራርሓ ዝጠሓሰ መንግስቲ፣ ንመራሒ ብፈራዲ ኣካል ኣቕራብካ ናይ ዝፈጸሞ ጌጋታት ተሓታቲ ክትገብሮ ዘፍቕድ መቆጸሪ ናይ ሞት ሞቱ ኢዮ። ህዝቢ ካብ ክምራሕ ሓሊፉ ምቁጽጻር ዝገብር ኣካል ከቕውም ፈጸሙ ንዜጋታት ዝግደፍ ሓላፍነት ምሃብ ዘይዓቕሙ ኢዮ ዝብል መስመር ጥራይ ይኸተል። ህዝቢ ከም ንህቢ ሓደ ዝዓይነቱ ገርካ ክትሃንጸ ኣለካ። ናጽነቱ ካብታ ቆፎ ዘጸላን ዝኣትወላን ካልእ ዝንቀሳቕሰሉ መስመር የብሉን። መዓር ከፍሪ ኣለዎ፣ ግን መዓር ክምገብ ኣይፍቀድን። ፍጡር ሓሚሙ ክሕከም ወይ ካብ እቶቱ ወጻኢ ገይሩ ሞያዊ ሓልዮት ክረክብ ኣየፍቅድን። ሕክምና ድሩት ዓቕሚ ክህልዎ ኣለዎ። ሕግም መፋጥርቲ ዜጋታት ስለ ዝኾነ፣ ህዝቢ ክሓሙ ግቡኡን መሰሎምን ይብል። ማእቶት ኣብ ዝፈርየሉ ዝሕፈሱሉን ኢዮ ኣይሓወሰን። ክሕውስ እውን ኣየድልዮን። ክፍጠር ከሎ ኩሉ ንዕኡ፣ ብዘይክኡ ካልእ ዝኸውን የልቦን። ባዕሉ ብሞይኡን ዘጠራቕመ ብሕታዊ ዋንነት እጥርዮን፣ ነቲ ዘጥረዮ ብጥንቃቄ ክሕዝን፣ ዘሞህሎ መኸሰብን ክሳራን ክግምግም ኣይህቅንን። ኣየድልዮን ድማ ኩሉ ናቱ ኢዮ። እንታይ ኣሎ ኣብ ውሽጢ ሃገር ዘይናቱ። ዝኸሰቦ እነበር ዝኸሰሮ ክሳራ የለን። ክሳራ ንኻልኣት ኢያ ትምልከት። ኮታ ናይ ሓደ ካብ ንእሱነት ወጻኢ ቅጉዕን ጌጋን ፈልዩን ኣነጺሩ ዘይሓንጸጸ፣ ብድልዮቱ ዝንቀሳቕስ ጥራይ ዝሕለፍ ባህርያዊ መስርሕስ ኣንፈትን ሓሊፉ ምምዕራይ ትብል ቃል ተጠቂሙ ኣይፈልጥን። ንዕኡ ሕብረተ-ሰብ ክበሃል ከሎ ከም እምነ፣ ሓመድ፣ ከም ዝድህሰስ ባህርያዊ ነገር ጥራይ ኢዮ። ናይ ሕብረተ-ሰብ ሓርፋፍን ልሙጽን፣ ናይ ዋዕን ዛሕልን ምልልዎጥ ኣይምልከቶን። ንዕኡ ጥራይ ኣይውዓዮ ኣይቕረሮ። ብዘይካ ናቱ ህዋስ ካልእ ሰብ ህዋስ ዝበሃል የብሉን። ናይ ካልእ ስምዒት ከም ዘሎ ካብ ዘይኣምን ከመይ ገይሩ ክርዳእ ንጽቦ። ብሓጺሩ ናይ መጀመርያ ሓደ ኢሉ ነብሱ ክኸእል ዝረኸባ ዕድል እታ ምስላፍ ትብል ኣምር ጥራይ ኢያ። ንሳ እውን ቀልጢፍካ ትረከብን፣ ብቕልጡፍ ድማ ናብ ትደልዮ ተሰጋግሮ መሳልል ከም ዝኾነት በሪሃትሉ። ኢሲያስ መንነቱ እንተዘይ ኣጉዲለ ኣይወሰኸሉን። ኣብቲ ከክፉኡ ማለተይ ኢያ። ጽብቕ ዝነበብ ግን ፈጸሙ የብሉን። ንጸታዊ ፍቕሪ ዘትሕዝ ጉብዝና እሞ ክንደይ ኮለል ዘየበለ። ብሕልሚ ዝፍታሕ ሓማም ጥራይ ኢዮ። ክሓልማ ዝደለያ ከምቲ „ድኻስ ብሕልሙ ጠሰሚ እንተዘይ ሰትስ ከርፊሉ ምሞተ“ ዝበሃል ምስ ማለተይ ኢያ። ምስ ደቂ ደቂ ዝዘሙ፣ ነቶም ጽዮቻት መሻርኹቱ ልክዕ ኣብነቱ ክኸተል ገዝርዎም። በዓል ተኸላይ ሃብተስልሰ ምስ ደቂ ደቆም ኣዋልድ ካብ መንእሰያት እንዳ መንጠለ፣ ሎሚ በዓል ተኸላይ ሒዝኩም ትኣትዉ፣ ዝብል ሕቶ የቕርቡልና። ውጩ መስኪን ኣብዑር ገባር ሽይጡ ዝኣተወ ምስኣም ኣብ ዘይዓቕሙ ክወዳደር ተግባርም የጋልጸም።

ኢሲያስ ስለምንታይ ክስለፍ መሪጹ። ዓመጽ ትብል ቃል ስለ ዝፈትዎን፣ ንዘዕምጸካ ብዓመጽ ጥራይ ከም ትኣልዮ ትብል ፈትይዎን ተረዲእዎን። እወ ዝኾነ መንግስቲ ንገበነኛ ብሓይሊ ኢዮ ዘንበርክኹ። መንግስቲ ኣንጻር ዓመጸኛ ኢዮ። መንግስቲ ሓይሊ ትብል ቃል ዝመረጸ፣ እቲ ገበን

ዝኸተል ሰብ ዓማጺ ስለ ዝኾነ ኢዩ። ፍትሒ እውን ኣንጻር ገበነኛ ቅልጽማ ተሓይል። መጀመርያ መረዳድኢ ባይታ ትፈጥር። ንኢሰያስ እታ ሓይሊ ትብል ቃል ካብ ፍትሒ ፈልዩ ኢዩ ዝርድኦ። ብሓይሊ ትብል ቃል፣ ጽቡቕ ገይራ ትርድኦ። ዘይትርድኦ እታ ፍትሒ ትብል ቃል ጥራይ ኢዩ። ፍትሒ ትብል ናይ ድኹም ብኸያት ኣውያት ጥራይ ኢዩ ይብል። ስለዚ ኣብ ሕልሙ ክበጽሕ ክግጥቕ ኣለዎ። ናይ መጀመርታ መበገሲት መስርሖ ትኸውን። ዕጥቂ ተግጢቕካ ንጸላኢ ምንብርካኽ ትብል ዛዕባ ኣርውያቶ። ንኻልኣት ጸላኢ ትብል ኣተራገማን ንኢሰያስን ፍልልየን ዕቢ ኢዩ። ብናይ ተገዳላይ ኣተራገማ ጸላኢ ትብል ቃል መግዛእቲ ኢዩ። ንኢሰያስ ግን ጸላኢ ክበሃል ከሎ ኣብ ውልቃዊ ረብሓኻ ዝዕንቅፍ ሰብ ኢዩ። ገዛኢ ትብል ቃል ትበርሃሉን ትሰማምየን። ህዝባዊ ትርጉማ ግን ክልወጥ ኣለዎ። ገዛኢ ንሓደ ጥራይ ኢዩ። ኣብታ ትካልካ ገዛኢ ጥራይ ኢዩ ቦታ ዘለዎ። ህዝቢ ተገዛእቲ ጥሪት ኢዮም። ናይ ሓባር ምምሕዳር ትበሃል ቃል ሓሶትን ዘይትብጸሕን፣ ብዝለዓለ ድማ ንውልቃዊ ርብሓ ዘይተገልግል፣ ናይ ሕንፍሽፍሽ መሰረት ኢዩ ንዕኡ። ጽዕነት ኩሉ ብገመድ ወይ ብመኣከቢ እንተዘይ ተጻዒኑን ተኣኪቡን ፋሕ ከም ዝብል ፍሉጥ ኢዩ። ብቐደሙ እውን እኮ ፋሕ ዝበለ ጠሚርካ ጽዕነት ኢዩ ዝኸውን። ኩሉ ክትረክብ ተግዋቲ ኩን (The winner takes all)። ካልእ መርገጺ እንካን ሃባን ዝብል ናይ ቁልጫ ሕቶ ንተንበርካኽ መጻናገዒት ኢዩ። ኣብታ ትካልካ ዝምርሖ እንበር መራሕቲ ክህልዉ የብሎምን።

እንስሳታት ኣብ ሰለስተ ይመቐሉ። ቀዳማይ እንስሳ ዘቤት። ካልኣይ እንስሳ ዘግዳም። ሳልሳይ ድማ ኣራዊት። ምስ ሰብ ዝነበሩ እንስሳ ዘቤት ይብሃሉ። እንስሳ-ዘግዳ ኣብ በረኻ ማእረጫም ሳዕርን ፍረታትን ይበልዑ። ኣራዊት ዘየፍረይዎን ዘየጥርዮምን ሃዲኖምን ቀቲሎምን ስጋ ይምገቡ። ንኢሰያስ ኣበይ ትምድብዎ ንግኹም እገድፈልኩም። ንዓይ ግን እቲ ኣፍርዮ ዘይፈልጥን ዘየጥረየን ግና ጥሪት እንዳማቱ ሃዲኑ ዝምገብ ኣራዊት ካብ ኩሎም ዝኸፍኦ ስሱዕ ኢዩ በሃላይ ኢዩ። ኣብ ባህሪኡ፣ ኣብ ጠባዩ፣ ኣብ ኩሉ ተግባሩ ምትሕልላይ፣ ለውሃት፣ ፍትሒ፣ ናይ ሓቢርካ ምንባር ዝብላ ኣምራት ንኖት ኢዩን።

ቆልዑ ከለና ናይ እምነትና መረጋገጺት ጸጸር ንውሕጥ ነርና። ወለድና ጥልመት ከም ጽይፍቲ ተስካሕክሕን ገይሮም ምሂሮምና። ስለዚ ክይንጠልም ጸጸር ንውሓተና። ሙሴን ድሩዕን ድማ ምስ ኢሰያስ ብደም ተመሓሒሎም። ኣብ ቀላጽምም „ዩ“ ትብል ጽሕፍቲ ሓንጢጦምን ተመሓሒሎምን። ዕርክነት ገንሸልን ቶኸላን ይብልኹም። ግን ዝገደደ ድማ ብጸይነት ዝራብዓትን ዝብእን እንተ ዝበሃል ዝበለጸ ሓቐኛ ክኸውን ምኽኣል። ሙሴን ዱርዕን ጥልመት ከም ጽያፍ ገይሮም ስለ ዝወስድዎ ብደም ንማባጻዕ ኢሎም፣ ንሱ ግን ማሕላ ንመን ቀተለ ዝብል ስውር ስምዒቱ ገቲኡ ተቐባላ። ሕራይ ይበል እነብር ሕድሩ ጠለሙ።

እሞ ኢሰያስ ኣይተጋደልን ካብ በልካዮ፣ ኣንታይ ክትብሎ ደሊኻ? ትብሉኒ ትኾኑ። እስከ በተን ፍሉያት ተግባሩ ክጅምር። ኣየናይ ኣራዊት ኢዩ፣ ውሳኔኹም ክጽበ ኣለኒ ዝብል? ክበልጻኩምዶ ክገድፈኩም እንዳ በለ ርእይቶ ዝህብ ኣራዊት ኣሎዶ? ንሓደ ብዕራይ ክበልዎ ወይ ክነብር ክገድፎ ኢሉ ርእየቶ ዝሓትት ሰሚዕኩምን ርኢኹምንዶ ትፈልጡ? ኣብ ትሕቲኡ ዝኣተወ ተቐቲሉ ክመውትን ከብቅዕን፣ ብዘይ ፍርዲ ክጠፍእን ኣለዎ። ኣብ ግዳም ዘለዎ እንስሳታት ዘግዳም ድማ ኣራዊት ሃዲኑ ከም ዘብርስን ዘጥፍእን ኩለን ይፈልግ ኢዩን። ካብቲ ጨካን ኣራዊት ድማ ይሃድማ። ኩለን ይህደማ፣ ሓንቲ ግን ትተሓዝ ትብላዕ ድማ። እተን ዘይተታሕሃ ሳላኦ ኢና ድሒና ዝብል መግለጺ ይህልወን ይኸውን። ግን ንጽባሒቱ ምህዳኑ ዘይተርፍ ኢዩ። ንኹለን ሸውሃቱ ክትነብር ብላዕ ስለ ዝብሎ በብሓደ የርክበለን። ቀርኒ ዘለወን፣ ጉጭ ዝግጠቓ ይምጅረግ። ሰባትከ ከምኡ ዲዮም? ኣሓቶምን እሕዋቶምን ተሃዲኖም ምስ ተወስዱ ብኡኡ ኣቢሎም ክጠፍኡ ስቕ ኢሎም ኣጽቂጦም ንዘይፍርዳዊ ጥፍኣት ይቕበሉዶ? ኣብ ዓለም ከምዚ ናህና ብዘይ ፍርድን ፍትሕን ዝቕበል ህዝቢ ዶኾን ይህሉ ይኸውን። ሰብዓን ሓሙሽተን መንእሰያት ብዓሳ ክበልዑን ክበርሱን ከለዉ፣ ከም ዘይተፈጸመ ከጽቕጡን፣ ሰማንያን ሓሙሽተን ዜጋታት ሓብቶም እንዳ ተጠብሕትን ህይወታ እንዳ ጠፍኣን እሞ ኩሊታ ንመሸግ እንዳ ተገዛዩ ስቕ ኢሎም ኣብ ቅድሚ ግደኖም ዝካየድ ፍጻሜ ዝቕበሉ ህዝብስ ይህልዉ ዶኾን? ኩሎም እቶም ሪኦም ከም ዘይረኣዩ እወ ኢሰያስ ኣብ ደምበ ዘዕቦም እንስሳታት ክኾኑ ይኸእልዶ? እሰያስ ኣይተጋደለን። ዝተጋደል መራሒ ደቂ ህዝቢ ክጠፍኡ ከለዉ ባንዴራ ፍርቂ ንወርሒ ምሉእ ምሰቐላ። ንሱ ካብኡ ዝሃደሙ ኣራዊት ይብልዓዮም በሃሊ ኢዩ። ኣራዊት ኣሕዋቱ ኢዮም። ክዳን ናይ ተኸድነ ሰብ ኢዩ ክንብል የምሕርልናዶ?

ጉዙአቱ ኮይኖ ዝዋፍሩ፣ ትእዛዛቱ ዘተግብሩ ዝተግሁ፣ እሺ በሃልቲ ሓርዮን መልሚሉ የዕብዮም። እቶም ተለኣኹቱ ብዘይ ገለ ሕስይስይ ዝፍጽሙን፣ ገለ ሓለፋታት እንዳ መጠወ ዘንብሮምን ኢዮም። ኣብ ንሓድሕዶም ርክብ ዘይብሎምን፣ እንተ ተራኹሶም ድማ ጸብጻባት ምምሕልላፍ ናይ ተአማንነቶም መረጋገጺ ይኸውን። እቶም ቀንዲ መሳርሕቱ ካብ ስነ-ምግባርን ጽፈትን ዘዘውቱሩ ክኾኑ ኣይምረጽን። ግን ጽፋት ክመስሉ ዝወሃቦም መምርሒ ኣሎ። ጭካኔ ቀንዲ መሳርሒኦም ኢዮ። ንሱ ለዋህን ሓላይን ከም ዝኾነ እንዳ ገለጹ ብሓቅነቱ ተሳሒቦም ከም ዝግሙ ግይሮም እውን ይኣምኑ። ሓንጎሎም ሓጺቡ፣ ጸሚቹ፣ ሰጢሑ፣ ኣንቁጹ፣ ተኩሶ ይጥቀሙሉ። ንመኖም ኣበይ የዋፈር ናበይ ይምድብ ብሕታዊ ውሳኔኡ ኢዮ። ንነዊሕ ርሕቀት ከም መንገዲ ባቡር ማዕረ ማዕረ ይጎዛዙ ግን ኣይራኹቡን። ዝንባሌታት ክህልዎም ናይ ግድን ይኸውን። ብዝንባሌታትን ዝንቡዕ መንገዲ ዝተላዕጠጡ ኢዮም እቶም ተንበርከኹቲ መሻርኹቱ። ሓቕን ጽፈትን ዝብል ተደጋጋሚ መግለጺታት የዘውቱ። ኣገልጋል ሓቂ (Serving the truth) ትብል ቃል ትደጋገም ። ተደጋጋሚ ሓሶት ሓንቲ መዓልቲ ሓቂ ኮይና ትቐርብ ዝብል ኣምር ንምግንጋር ወሳኒት ጭርሖ ኢያ። እታ ሕብእቲ ጽፈቶም መእሰራቶም ኢያ። ገለ እንድሕሪ ብሓቂ ከተርግምዎ ጀሚሮም ጸገም ተፈጠሩ ኣሎ። ጽፈት ማለት መሕብእ መዝገብ እንበር ዕለማ ማለት ግን ኣይኮነትን። ጽፈት ዘንብቡ እንበር ዘተግብሩ ኣየድልይዎን። ብድሕሪት እንታይ ይንበብ ካልእ ጉዳይ ኢዮ። ንዕኡም ውን ብሩህ ተስፋ ዝበሃል የላን። እታ ገመድ ክሳብ ኣብ ክሳይም ትኣቱ ድማ ናብኣም ከም ትዝንቢ ኣይግምቱን። ክግመቱ ስለ ዘይፍቀዶም። ካልእ መረጋገጺ ምስ ትደልዩ መሻርኹቱ ዝነበሩ ኣብ እርጋኖም ኮብሊሎም ይነበሩ ኣለዉ።

ፍልልያት እሙን፣ ፍርቂ እሙን፣ ዘይእሙን ናይ ኢሲያስ።

ሓደ ካብቶም መራሕቲ ከም ኣብነት ክጠቅስ። ኣልኣሚን መሓመድ ሰዲድ ካብ ኢሲያስ ኩሉ ድልየቱ ዝረኸበሉ ክድምና ኢዩ መሪጹ። ንነዊሕ ጠሚቱን ዘርብሖ ሰብ መን ሙኳኑ ንምግምጋም ግዜ ኣይወሰደሉን። ሓንሳብ እታ ናይ ረብሓ ጋቢ ምስ ተኸድና ኣየውረዳን። ከም ስብሓት ኤፍሬም ኣብ ፈተና ኣይወደቐን። ስብሓት ከም ሰላይ ኣብ ቀዳመይቲ ህዝባዊ ምንቅስቃስ ኮነ ኣብ እታ ቁጽሪ 3 ከም ሰላይ ኣገልጊሉ። ዘይፈለጥዎ ኢሲያስ ካብ 1966 ጀሚሩ ናይ ብሕቲ ትካል ክተክል መሪጹ። ኣብ ጀብሃ ዝብሕታ ቦታ ኣይረኸበን። ብመጀመርያ ዝርገሖ ዘለውን 4 ክፍልታት ኮይነን። ብመጀመርያ ሓንቲ ጋንታ መጣልዲት ተደልዩ። እታ ሰልፌ ናጽነት። ንጥምረት ድማ ዝመበገሲኡ ካብተን 4 ሓንቲ ነጹሉ ክኸሰብ መዲቡ። እታ ቁጽሪ 4። ንሳ መዛምድ ክትኮኖ ቋንቋ ከጽንዕ ኣለዎ። እወ ኣጽኒዑ ድማ። ብመጀመርያ ነታ ቁጽሪ 4 ክውሕግ እታ ምስኡ ዝተነጸለት ናይ 5ይ ክፍሊ ደው ክትብል ይግባእ። ብግዝይኡ ንገለ ምሁራት ይጥቀሙሎም። ግን ጽልኢን ምጥርጣር ከሕድሩን ክብህሩን መዲቡ። ነት ብመንግስት ኢትዮጵያ ክትፈላልዩን ዝመሃዘታ ፈልያ ኣስልም ክትቀትል ዝጀመረቶ መፈልልይ ሜል ብሰወር ከም ትርብሖ ኣስተብሂሉሉ። መገመርያ ዘረሓኡቆም ቦታ ትፈላለ። ደሓር ዓራቂ ኮንካ ትቐርብ። ክልተ ባላ ትኸል፣ እቲ ሓደ እንተ ወደቀት ቡቲ ካልኣይቲ ተንጠልተል ትብል ሜላ። ክሳብ መፍርቕ 73 ኩላ እታ መደብ ከይዳ። ቡቲ ሓደ ኣልኣሚን ተደራቢ ናይ ዓሊ ሰይድ ተወዲቦም። ቡቲ ካልእ ድማ ከም ሓዲሽ ስብሓት ኤፍሬም። ክሳብ ሎሚ የእዳዎም ብደም ጨቂዩ ይፈርሑ ይብህሩን ኣለዉ። ፍቂር ክሳብ ቀብሪ፣ ይብሉኹም እዚኣ ኢያ። ትካል ዝበላ ትዓብን ትዕንብብ ጀሚራ። ስለዚ ፎርምላ ኣውጺኡ ክተኸላ ድማ ናይ ሓንቲ ሃገር ቅዲ ከም ኣብነት መሪጹ። ኣሰራርሓ ሶቭየታዊ ስታሊንን። መበቆል መሪሕነት ካብ ውሽጢ ሃገር ክሳብ ቁጠባዊ ዓቕሙ ክብ ዝብል ብውሑዱ ክልተ ፍሉያትን ፍልይ ዝበሉን ክኾኑ ኣለዎም። ድዝውሩ መሪሕነት። እዛ ትካል ኣብ ምምርሖ ዘድልይዎ ኣካየድቲ ከመይ ዝበሉ ክኾኑ ኣለዎም ብሓንሳብ ዘማዕበሎ ሕንጻጽ ሒዙ ኣይተበገሰን። ግን ኣብ ውሽጢ እታ ትትከል ዘላ ትካል፣ ድኸመት ዘለዎም፣ ብድኸመቶም ድማ ስለ ዝረገዱ ሓንሳብ ምስ ተጸግዕዎ ዘይጠልዎም ክኾኑ ኣለዎም። እወ ኣልኣሚንን ስብሓትን። ክልተ ክፋላት ናይ ሓንቲ ባልደንጋ።

ኣብ ሃገራዊ ቅርጺ ምቕራጽ ኣብነት ዝኾኖ ኣመራርሖ ከም ስታሊን ዝመሳሰል መንገዲ እዩ ቀይሱ። እቲ ፍልልይ ከም ዓይነት ዝፍለየሉ መዐቀኒ እውን ኣለዎ። ቀንዲ ፍልልይ ናይ ክልቲኦም ስታሊን ክመርሖ ዝደለ ሃገር ዓባይን ሰፋሕን ክትከውን ከላ፣ ብስልጣኔ ምስ ኤውሮጳ ምትእስሳር ዘለዋ፣ ናይ መሬት ጸጋታት ድማ ናብ ምብራቕ እንዳ ኣሰፋሕፍሖት ንኣሲያ ገጸ ከተሰፍሕ ዝወሰነት ነይራ። ሩሲያ ብነጋውስ ትምራሕ ናይ ዛር ዲናሲቲ (ስርወ-ስርዓት) ዝነበራ ሃገርውን። ናይ ኢሲያስ ድማ ኣፍሪቃዊት ሃገር ግን ካብ ናይ ዘርኢ ሱር ምስ ዓረባዊ ክፍለ ዓለም መበቆል ዘለዋ ኤርትራ ኢያ። እንተ ንምስፍሕፍሕ ብናተይ ጸብጻብ ናብ ኢትዮጵያ እንተ ተኸኢሉ እውን

ንሱዳን ዝሓለነ ዓንዳሪ ሕግም ኢዩ ነይርዎ። እዝን ክንድዝን ተደራራቢ ሕግም ንምርዎይ መበቆል ቀይሕ ባሕርን ንደቡብን ምዕራብን ዝጠመተ ሕውስዎስ መሪሕነት ከቕውም መሪጹ። ስለዚ እቶም መሪሕነታት ካብቲ ዘሰፍሩሉን ኣገዲዱ ምስ ናቲ ግዝኣት ዝዋፈሩ ልኡኻት ዝኾኑ ግን ብሕታውን ውልቃውን ዝንባሌታት ዘለዎም ስሱዓት ከጥሪ ኢዩ ሓንጺጹ። ከም ናይ ንግድን ሸቕጥን ትካላት ዝይኮነ ወፍሩ ኣብ ፖለቲካዊ መበገሲ ዘለዎ ምስፍሕፋሕ ዘለዎ ትካል ኢዩ ከቐምጥ። ብግዳም ሲቪላዊ ምምሕዳር ከም ዘለዎ ሽፋን ይገብር፣ ብውሽጢ ግን ወተሃደራዊ ትሕተ ቅርጺ ዘለዎ ፖለቲካዊት ኣሃዱ ክትከውን ኣለዎ። ኣብ ኩሉ ዓይነት ምሕደራዊ ቅርጺ ዓለምና ትኸተሎ ኣሰራርሓን ቅርጽን ትካሉ ኣይትቐበልን። መንግስታዊ ቅርጺ፣ ናይ ሚኒስትራት፣ ምክፍፋል፣ ክፍለ-ምምሕዳራት፣ ኣውራጃ፣ ወረዳ፣ ዓዲ ዝበሃል ምስ ታሪኽን ኣመጸጽን ዘይምቕባል መደብ። ቦቲ ካልእ መዳይ ድማ ብሄር፣ እንዳ፣ ስድራ-ቤት ይነጽግ። እታ ናብ ኩሉ መሳገሪት ኤርትራ ስለ ዝኾነት፣ ከም መደብ ኣብ ናቲ ላቡራቶሪ ብስነ ፖለቲካዊ ስነ-ቀመማት ዝተማህዙት ክትከውን ኣለዎ። ከም ኣብነት ናይ ኣልኣሚን መሓመድ ሰዲድ ኢዩ ሰምዮ። እሱ እውን እቲ ከም ከሚካላዊ ስነ-ቀመም ክስራሕ ዝመደበ ለባም ንጥራ-ቀመም ስለ ዝኾነ። ወሃ ዘበለ ብኹሉ መለክዒ ድማ ሓሊፉ ረብሕኡ ዝሓለወ ብኢሲያስ ዳግመ ትውልዱ ዘበሰረ ፍጡሩ እንተ በልክም ዝከሓድ ኣይኮነን። ካልኣት መሪሕነታት ግን ኣብ ምምካኽም ዲዩ፣ ኣብ ምውሃዶም ገለ ህዋሳዊ ነዲልዎም ወይ ድማ ናቲ ስነ-ባህሪ ዘዩስተውዓለሎም ከይኑ ክሰርሑ ከለዉ ኣሸጊሮም ሰናኒዑ ዝሰርሑም እውን ኣለዉ።

ገለ ተጋደልቲ ብፍላይ ኣብ ናይ ምሁራት ጉድለ ኣብ ጉዕዝኡ ዘሸግር ውጥን ዝገመትዎ ውጥን ከም ዘተኣታተዎ ዘስተብሃሉ ነይርዎ። ድሕሪ ቀዳማይ ሃገራዊ ጉባኤ ናይ ተጋደሎ ሓርነት ኤርትራ፣ ውግእ ሓድሕድ ተባሪዑ። እቲ ቀንዲ መበገሲ ሜዳ ኤርትራ ክልተ ውድባት ኣይጸውርን ኢዩ ዝብል ሕንጻጽ ተሓኔ ኢዩ ዝብል ፖለቲካዊ ትምህርቲ ስለ ዝተራብሐ፣ ኣብ ገጋደልቲ ዓቢ ስክፍታ ምፍጥሩ ነይሩ። ነፍሱ-ወከብ ክልተ ዓውደ-ግንባራት ዘለዎ ውግኣት ከካይዳ ጀመራ። ሕራይ ምስ ናይ ኢትዮጵያ ሰራዊት ምጥምጣም ቅቡል ክኸውን ከሎ፣ ናይ ሓድሕድ ኩናት ግን ዘይምኽንያት ዘይጠፍእ ቁስልን በሰላን ኣብታ ሃገር ከም ዝገድፍ ተራእይዎም። ብፍላይ እቲ ጀብሃ ክትሓቕቕ ኢዩ ዝብል መርገጺ ህዝባዊ ሓይልታት ብጣዕሚ ዘሰገን ናይ ውግእ ዓዳምን ገይሮም ዝጠመትዎ ነይርዎ። ነዚ ናይ ተጋደልቲ ርእይቶ ዘሰገኦ ኢሲያስ ገለ ነገር ክበላሓት ነይርዎ። ተሓኔ ወካሊት መሳፍንትን ብርጅዎን ስለ ዝኾነት ብውሽጣ ኢዩ ትሓቕቕ ዝብል ተወሳኺ መግለጺታት ኣንበረ። ይኹን እንበር መሰረታውያን ተጋደልቲ ናይ ክልቲኤን ውድባት ነዚ ጉዳይ ብኸመይ ይመዝንዎ ዝብል ውሽጣዊ ክትዕ ቦቕለ። ክልቲና ኣሕዋት ኢና፣ ጉዳይና ከነመዓራሪ ብኸመይ ዘይንዛራረብ ዝብል ርእይቶ ክዝረበሉ ጀሚሩ። ከምቲ ዝኾነ ይኹን ሓዲሽ ሓሳብን ኣወንታዊ ርእይቶ ክቦቅል ከሎ፣ ሃንደበት ብገለ መዳይ ናይ ውግእ ግጥም ይብገስ። ምስ እቲ ኩሉ እውን ተጻዋሪ ባህሪ ተጋደልቲ ንውሽጣዊ ሽግራት ንምፍታሕ ዝሓለነ ንጡፍ ተራ ካብ ምጽዋት ዓዲ ኣይወዓለን። ብናይ ኢሲያስ መናፍሕ ግን እቲ ናይ ቦትሪ ምውጥጥ ናብ ተሓኔ ዝቐንዐ ኢዩ ነይሩ። ጽሕፋት እታ ውድብ እውን ዝምስክሮ ሓቂ ኢዩ። ክልተ ውድባት ጥራይ ዘይኮነስ፣ ዝፈላልዩና እንታይ ነይሩን ኣሎን፣ ዝፍተሓሉ ድማ ብክልቲኤን ውድባት ጥራይ ዘይኮነስ፣ እቲ ዝምልከቶ መላእ ህዝቢ ተርኡ ከይጸወት መን ኣጊድዎ ኣሎ ዝብል ሕቶ ኢዩ ተነግጢፉ። ናይ ክልቲኤን ውድባት ክፍለ ህዝቢ ነፍቶም ውድባት ይውድቡ ብምንባሮም እቲ ሻራነት መልክዕ እንዳ ሓዘ ምምጽኡ ብጣዕሚ ናብ ዘሰገኦ መድረክ ከም ዝድይብ እውን ክበርህ ከኣለ። ባዕሉ እቲ ውድብ ንዋህዮታትና „ዋህዮ ንዩው ባላ፣ ምፍልላይ ዝኣመላ“ ተባሂሉ ከም ዝድረፍ ክገልጽ ጀመረ። ምፍንጫል ህዝቢ ቅቡል ከም ዘይኮነ ርዱእ ኢዩ። ክልተ ውድብ ኣይኮነን ዝጽላእ፣ እንታይ ደኣ ክልተ ወተሃደራዊ ሰራዊት። ንዝኾነ ናእሽቲ ግርጭታት ናብ ኩናት ገጹ ከድህብ ምጅማሩ፣ ዘደቅስ ሕግም ኢዩ ነይሩ።

ድሕሪ ናይ ወከ-ዛግር ኩናት ሓድሕድ እቲ ውሽጣዊ ጉዳይ ህዝባዊ ሓይልታት ገንፈለ። ርክብ ምስ መሰረታውያን ክጅመር ኣለዎ ዝብል ምንቅስቓስ ተግደልቲ ተጀመረ። ምስ ናይ ተሓኔ ተጋደልቲ ብቐጥታ ርክብ ተኻየደ። ኣብ ነገርና ሓደ ተጋዳላይ ህዝባዊ ሓይልታት ምስ ናይ ተሓኔ ክዛረብን ክመደዮጥን እንድሕሪ ተራእዮ ተሳሓቡ ኣብ ሓለዎ ሰውራ ኢዩ ዝዓልብ። ብድሕሪ ምእሳሩ ጃሱስ ኢዩ ነይሩ ዝብል መበገሲ ዘይተፈልጠ ዜና ይዝርጋሕ። ነዚ ኹሉ ፈንጺጎም መሰረታውያን ተጋደልቲ ርክቦም ኣስፊሖም ንመሪሕነት ህዝባዊ ሓይልታት ፈንጺጎም ሓንቲ ሸማግለ ኣብ ሰምዮናዊ ባሕሪ ኣቐሙ። እታ ሸማግለ ምስ መሰረታውያን ተጋደልቲ ናይ ርክብ መደብ ኣውጸኣት። ኣብ ዓዲ ቢደል ርክብ ናይ ክልቲኤን ውድባት ምስ ካብ ህዝቢ ዝወጸኡ ሸማግለታት

ተቆጽረ። አብታ ዕለት እቲአ ህዝባዊ ሓይልታት ውግእ ምስ ኢትዮጵያ አብ ካርናሽም ጀመረት። ነቶም ሽዱሽተ ሽማግሌ ተጋደልቲ ቡቲ ህጹጽ ኩነታት አብቲ ርክብ ከይከዱ ተአገዱን ተኸልከሉን። ብለይቲ ገለ ካብ ህዝባዊ ሽማግሌታት ናብ መሪሕነት መጸአም፤ ንምንታይ ነቶም ሽማግሌታት ምስ አሕዋቶም ከይራኸቡ ከም ተኸልከሎ ዝብል ሕቶ አንበሩ። መልሲ መሪሕነት „ሎሚ ንመግዛእቲ አምሓራ ዓኸኻይ ኢልና ነውጽአሉ ኢዩ፤ እንበር ናይ ምምይያጥ ግዜ አብ መጸኢ ክቕል ይከአል“ ኢሎም መለስዎም። ሽዱሽተ አባላት ሽማግሌ ህዝባዊ ሓይልታት አብቲ ውግእ ዘይምስታፎም ብመጠኑ የጉድልዎ እንበር፤ ንሃገራዊ ሓድነት ጽቡቕ መንጻፍ መንጻፋ ነይሮም። እዚ እውን ሓደ ዓቢ ዓወት ኢዩ ነይሩ። እወ ህዝባዊ ሓይልታት አብቲ ናይ ውግእ ግጥም አብ ልዕሊ ኢትዮጵያ ዝነኣድ ዓወት አመዝገባ፤ ግን እቲ ዝዓበየ ዓወት ናይ ሓድነት ምንጻም ምኾነ። ንግዝአት ደርጊ እውን ዓቢ ራዕዲ ምፈተረሎ። ህዝቢ ነቲ ፍልልያት መታን ከይደፍአሉ እቲ ናይ ህዝባዊ ሓይልታት መታለሊ ፕሮፓጋንዳ ዝተጠቐመሉ፤ ህዝባዊ ሓይልታት ኢያ ንመግዛእቲ አምሓራ ዘቢጣ ተድመዓሉ ዝብል መናፍሕ ተፈነወ። ጥምርቲ ሃገርን ጥሙር ሰራዊትን ኢዩ ህዝቢ ዘድሕን እንበር አብ ክልተ ተጎዚኻ ዝካየድ እሞ አብ ርእሲኡ ክልተኻ እንዳ ተገጫጨብኻ ተምጽኦ ዓወት ናብ ሰፊህን ዝርገሐን ዘለዎ ህዝባዊ ፍልልያት ከም ዘእትወካ ብሩህ ክኸውን ነይሮም። ብድሕሪ ካልኣይ ሃገርዊ ጉባኤ ተሓኔ ስምረትን ምትሕንፋጽ ተጋደልትን ከም ሕንጻጽ ጸደቐ። ኢሲያስ መደቡ ከም ዝዕንቅፍ ስለ ዝፈለጠ ድማ „የለን ብመስመሪ ጉባኤ፤ ወይ ብደረጃ ስሙር ግንባር“ ዝብል ካልእ ሚላ ፈጠረ። ንተጋደልቲ ህዝባዊ ሓይልታት ድማ ተሓኔ ንሰኹም አይትፈልጥዎን ኢኹም፤ ንሕና ገዳይም ተጋደልቲ ስለ ንፈልግ ግን ብደረጃ መሪሕነት ነቲ ስምረት ብግቡእ ከነውሕሶ ኢና ክብል መደረ። ነቶም ምስ ተሓኔ ዝተራኸቡ ድማ ግዜ መጠጡ አሰሮም። ገለ ተረፍ እውን አብ ጀርመን ካብቶ ሽማግሌታት አለዉ። ንምንታይ አይጽሕፋን ግን ዘገርም ጉዳይ ኢዩ። ካብቲ ንሳቶም ዘህለፍዎ ሽግር ዝዓቢ ጸባባ የለን። ናቶም ምብጋስ ዝተጸልዉ ብዙሓት ተጋደልቲ ነይሮም። አብቲ ውድብ ብግሉጽ ክትካታዕን ርእይቶኻ ክትህቡን ዘፍቀድ ይኹን እንበር፤ ካልእ ውሽጣዊ ሕማም ኢዩ ነይሩ። ዳግመ መንካዕ እንዳ ተባህለ ብዙሓት ተጋደልቲ ኢዮም ተአሰሮም። ካቶም አዝዮም በላሕትን ንስምረት ሃቂኖም ነቲ ውድብ ብውሽጢ ክሓቕንዎ ዝጀመሩ ከም በአኣል ደክቶር ኢዮብ ገብረልኡልን ብጻይ ጎይትአም በርህን ንምጥቃስ ግቡእን ሓላፍነታውን ኢዩ። ርክባቶም ምስ ተጋደልቲ ተሓኔ ድማ ደረት አይነበሮን። ክልቲአም ድማ ብሞት ተቐጺዖም። ተጋደልቲ ሽግራት ክመጽእ ከሎ፤ ካብ አቃውማ ቅርጺ ክልወጥ ይግበር። ካብቲ እኩይ ተግባራት፤ ሓይልታት ዝነበራሉ ናብ በጠሎኒ ክሳገራ ተባሂሉ ሓጺሽ በቲንካ ምትሕንፋጽ ይመጽእ። ናይ ሓደሽቲ ዋሕዚ ስለ ኮነ ኢልካ ዝተኻየደ አብቲ ምትሕንፋጽ ነቶም ምኩራት ትብትኖም። እቶም ሓደሽቲ ድማ ሓንቲ ዝዓይነታ ዓማ ትብል መዝሙር ኢዮም ዝዝምሩ። ናይ ንይላ መውጽኢት ደርፎም ኢያ። እቲ ነባርን ምኩርን ተጋዳላይ ብውሽጢ ውሽጢ አድሓርሓሪ፤ ንኡስ ብርጅኖ እንዳ ተባህለ ይጽዮ። ይንጸል ካብ ኩሉ ከም ዝግለል ይግበር። አብ ውግእ ድማ እቲ ቀዳሙ ዝሰዋእ ንሱ ኢዩ። እንተዘይ ተሰወአ ከም ተራ ተጋዳላይ ስለ ዝምደብ ምስቶም ንቕሓቶም ክብ ዘይበለ እሞ ብርክት ዝበሉ ተጋደልቲ ርእይትኡ ከይገልጽ ካብ ተኻታታል ሚላ ጀሚርካ ብዝይ ርድኦም ዝተዓሰቡ አብ መስርዕ ክልተ ወይ ሰለስት ሰሚዖም ንመራሒ ዘቀባብሉ ሰለይቲ አብ ምስርዕ ምንባርም ዘሕምምን ነብስኻ ዘጽልእን ተዘክሮ ኢዩ። ተነጻልካ ከም እንስሳ ዘግዳም ትሕቲ ጽላል ትድቅስ። ትርኢዎዶ አለኹም ሕማም ኢዩ ዘነጽሎ ዘሎ ተባሂልካ አብ ነቕፌታ ቡቶም ዝይትፈልጦም ግን ተሓጺቦም ዝተወደቡ ሓደሽቲ ተወሰኸታት አብዚአ እባ ከምዚ አላታ እንዳ ተባህለ ሓመድካ ትስሕን። ብሓቂ ህዝባዊ ሓይልታት ኮነ ህዝባዊ ግንባር ውሽጣውሽጢ ከንደይ ንጹሃት ሃገራውያን አኸሲራትና ኢያ። ሕጂ እውን ደቅና ብኸምዚ ተሓጺቦም ናይ ርካን ግዕዕ አባህሪርዎም አብ ዘይውዱቕ ይወድቁ አለዉ።

እቲ ሎሚ ንህዝቢ ኤርትራ አምበርኪኸዎ ዘሎ፤ አቐዲሞም ዝረአይዎ ጀጋኑ ተጋደልቲ፤ ንብረት ህዝቢ ኮነ ነገራዊ ገንዘብ አብ ኢድ ህዝባዊ ምቁጽጻር ዘይአትወ ወይ ክኣቲ ነይሮም ስለ ዝበሉ ኢዮም መትከላዊ ሕቶአም ከም ዝሰውኡ ዝገበርዎም። ሰራዊት፤ ጸጥታ፤ ዕጥቂ፤ ፈሳሲ ሓይሊ ገንዘብ በይኑ ወኒኑ ሃገር ጅሆ ሕዝቡ። አብ ህዝባዊ ሓይልታት ኮነ አብ ህዝባዊ ግንባር ብመደብ ዝለኣኸ እንበር ክመርሕ ወይ ናይ ምምራሕ ዝበቅዕ ዜጋ አይፈረየን። ሕጂ እውን እንተኾነ ህዝባዊ ተበግሶ እንበር አብታ ውድብ ዝተመልመለ መርሐ ማለት ዘበት ኢዩ። አብ ህዝባዊ ግንባር ዝነበረ ከም ሓደ ጥሩፍ ሃይማኖታዊ ወይ ናይ እምነት ዝተወጠረ ምስ ኩሉ ዘየሰማምዕ ባህሪ ኢዩ ዘጥሪ። እምነት ዝብል ሓቀኛ ናይ ፖለቲካ መምዘንን፤ ናይ ምይይጥ ሚላን፤ ምሃብን ምቅባልን ዘይመረጹን ብድርቅናን ዝተባዕጡ ብርክት ዝበሉ አባላት ኢያ እህ ውድብ አፍርያ። ናታ ዘይንቡር መለክዒ አልቦ ዝኾነ ንሳ ግን ፍልጠት ትብሎ ምዕባለን ዝመሳሰል ፍሉይ ሕንጻጽ ስለ ትኸተል፤

እቲ ቦታ ውድብ ዝኸተል ስርሓት-ስቱድዮ ኢሲያስ ኢዩ ክትብሎ ትደፍር። ዘሕዝን ግን ሓቂ ሙኳኑ ኢዩ። ኣብ ዝኸዱ ይኸዱ፣ ንዕቀትን ድርቅናን፣ ናይ ምንጻልን ጽልእን ዓቕሞም ኣዝዩ ልዑል ኢዩ። ነዞም ሎሚ ነብሰ-ቅትለት ዝገብሩ ኣቐድም ኣቢሎም ጃፓናውያን ሎሚ ድም ናይ ማእከላይ ምብራቕ ኣሸበርቲ ዝፍጽምዎ ብዜናን ብሓበራታን ክትርኢ ከላኻ፣ ንሰብ ይገርሞ ይኸውን። ግን እቲ ቀንዲ ድማ ሓንጎል ምሕጸብ ዘኸትሎ ጠንቂ ኢዩ (Brain wash) ናይዛ ብውድብ ኣቢላ ናህ ህግደፍ ቀጽላ ኣብ መንበር ስልጣን ዝደየበት መሪሕነት ሕማም ኢዩ እቲ ቀንዲ ጠንቂ።

ሃገር ዝጸንሓ ታሪኽን፣ ዘገምታዊ ጉዕዞን ንምቕያር ብዙሕ ትዕግስቲ የድሊ። ንኢሲያስ እውን ንመላእ ሕብረተ-ሰብ ከም ብሓሺሽ ዝኸርደደ ወኑን ሃሙን ዝስሕተሉ መስመር ብብቐሩብን ብመለክዒ እናናሻዕ ዝወሃብ መጠን ኢዩ ፈትዩ ከም ዝውዝሕ ተገይሩ። ሎሚ እቶም ብመናፍሕ ዘይወሓጡን ዘይተቐየሩን ቦቶም ዝወሓጡን ዝተቐየሩን ተዳሂሎም ብልሃቱ ጠፊእዎም ክትርኢ ከላኻ ናብ ቅባጸት ገጹ ዘምርሕ መሲሉ ይረእ ይኸውን። ኮይኑ ግን ናይ ሃገር ሕማም ቀልጢፉ ክፍወስ ከም ዝኸእል ካብ ጀርመን ጃፓንን ንላዕሊ ኣብነት ክርከብ ኣይከኣልን። እቲ ቀንዲ መፈወሲ ድማ ነቶም ብቱሒት ዓቕን ዘለዎ ወልፊ ዝጀመሩን ድሓር ናህሪ እንዳ ወሰኽ ዝኸይድ ናብ ልዑል ናይ ኣብ ምምብርካኽ ዓንኬል ዝሓተዉ ፈሊኻ ምልላይ ጥራይ ኢዩ ክኸውን ዝኸእል። ኣብ ናይ ኢሲያስ ላቦራቶሪ ዝተቐመጡ ኣይኮኑን እቶም ቀንዲ ሽግር። እቶም ቀንዲ ሽግር ድም በሃፋን ብትኽን ዝተመረዙ ናይ ግዳም ሕሙማት ኢዮም (ኣብታይ ዓድናስ ካብተን ጸጊቦን ዝዕንድራሱ፣ ዓንዲረን ኢሊን ዝዕንድራ ይበዝሓ) ዝብል እቲ ቀንዲ ጠንቂ። ክዳን ብጽሩይ ማይን ሳቡናን፣ ምስ ሩካን ሓዊስካ ምሕጸብ ጸረየ ማለት ዘበት ኢዩ። ነቶም ዝሓመሙ ንምጽራይ ጽሩይ ኣየፍ ምፍጣር ኢዩ እቲ ቀንዲ መንሂ መድሃኒት። ሰብ ይመውት ሃገር ግና ኣይትመውትን ኢያ። እቲ ቀንዲ ብልሃት ከይሰልኸኻ መድሃኒት ምንዳይ ኢዩ። ትስፍውን ዘይትስፍውን ዝበሃል ፍልልይ የለን። ርትዓዊ ኣስራርሓን ካብ ባዕላውን ዘይተጨበጠ ኣስራርሓን ምፍላይ እንበር። እተን ወይ እትም ሕሙማት እንታይ ይመስሉ ከም ኣብነት ንምልላይ ኣብ ባዓላት ወይ ፈስቲባላት ናይ ህግደፍ ምስትብሃል የድሊ። ደቆም ወይ ደቂ ሃገርም እንዳ በረሱ ከለዉ፣ ሃገርም ኣብ ዝላላ ናይ ምዕባለ ጥርዚ ከም ዝበጽሑት ግዲ መሲልዎም፣ ወይ ኣምልኾት ናይ ኢሲያስ ጀኒንዎም ቀልቦም ክሳብ ዝስሕቱ ፍሉይ ተግባር (ብፍላይ ኣብ ሳዕስዒት) ክትዕዘቡ ትኸእሉ። ሎሚ ሃገርና ተደኒሳ ከላ ተኸዲና ኣየምሕረልና፣ ተሰሊምና እውን ኣይንምልክዕ። እዋን ሓዘንን ብኸያትን ዓሲሉና ከሎ፣ መርዓና ብውሕዱ 1000 ዕዱማት፣ ኣብ ተቐውሞ ድማ ትሕቲ 50 ዜጋታት ንርከብ። መጥፍኢና ተበሪሁና ዘሎ ኢና ንመስል ዘለና። ብዘይ ሃገር ክብረት የለን። ህዝቢ ከይተሓቐቐፈ ሃገራዊ ውሕስነት ክንረክብ ማልት ዘበት ኢዩ። ናይ ኣረኣኢ ፍልልይ ምህላው ጸገም ኣይኮነን። እቲ ቀንዲ ጸገም ዘይምጽዋር ኢዩ። እዚ መንግስቲ ኢዩ በሃሊ ከም ዘይንጸዋወር ገሩ ፋሕ ጭንግራሕ ኣእትዮልና ኣሎ። ሃገር ከም ዝደልዮን ዝጥዕምን ገይሩ ጎዛዘዩ ብቲንዋ ኣሎ። ሃገርና ሎሚ ነብሳ ክትከላኸል ትኸእል ሃገር ኣይኮነትን። ንዕቀት ህዝቢ ዝገርመኩም ሓደ ናይ ጥዕና ኣብ መወዳእታ ድማ ናይ ሃብቲ ዓሳ ሚኒስተር ሓሚሙ ንቡር ሞት ሞይቶሱ፣ እታ ንብረት ኢሲያስ ዝኾነት ቲቪ ኤሪ ንሰሙን ዝኣክል ናይ ሓዘን መደብ ከተካይድ ቀንያ። ኣብ ዝቐበረሉ ዕለት 8 ሰዓታት ፕሮግራማ ምስቲ ናይ ቀብሪ ስነ-ስርዓት ዝተተሓሓዘ ነይሩ። ግለ ደኾን ክንደይ ይጭክን ኢዩ ትብሉኒ ትህልዉ። ግን ሓቂ ምዝራብ ምስ ጭካኔ እንታይ ኣምጽኦ። 75 ኣብ ባሕሪ ብዓሳ ክብልዑ ተነገሩናስ ከም ህዝቢ ናይ ሓዘን ምልክት ኣይረኣናን። ኣብቲ ቀብሪ እውን ብዓረብያ ዝንቀሳቐሱ ውጉኣት ተጋደልቲ ናብቲ ቀጽሪ ብጸቶም ከይእትዉ ምስቲ ብጸውዒት ኣገዲድካ ዘውጸእካዩ ህዝብ ብመጉልሕ ድማጺ ገርካ ኣብ ደገ ደው ክትብሉ እንበር ኣብቲ ቀጽሪ መቐብር ሓርበኛታት ክትኣትዉ ኣይፍቀን ተባሂሎም ተገሊፎም ክትርኢ ከላኻ ሃገርና ንደቃ ክሳብ ክንደይ ከም ተዋርድ ኣይተዓዘብኩምን። ካብ 1991 ንሃገሩ ከገልግል ዝሓተወ ሚኒስተር ስለ ዝኾነ ሰውእ ተጋዳላይ ክበሃልስ ኣይገርምንዶ። ድሕሪ 24 ግንቦት 1991 እንበኣር ተጋዳላይ ኣብል መግለጺ ክትዕደል ጀሚራ። ክትበልዓ ዝደለካ ኣባጉምባሕስ ደርህ ትብላ። ወይ ጉድ ናይ ተዓራቕነት ባህሪ ዘርኢ ንሃገራውያን እሞ ኣብቲ ወሳኒ ናይ ምእታው ኣስመራ ዓቢ እጃም ዘበርከቱ ተጋደልቲ ስእሎም ኣብ ቲቪ ኤሪ ከይረኣ እንዳ ገበርካስ ናይ ሓደ መሳርሒኻ ዝነበረ ሞት ካልእ መልክዕን ግርማን ከተልብስ። ብጻይ ስዩም ሓረስታይ ስለምንታይ ደኣ ኣብ መቐብር ሓርበኛታት ዘይተቐብረ ወይ ክቐበር ብቲ ተሃቢኡ 25 ዓመታት ዘሕለፈ ሸፍታ ዘይተጸወደ። ከም ዓዋት በዓል ዲናይ፣ ዑመር እዛዝ፣ ዑስማን ሳልሕ ሳብ ኣብቲ መቐብር ሃውልቲ ዘይተሰርሓሎም። ናይቶም ጀጋኑ ኣስማት ኣብ ጎደናታት ኤርትራ ማለት ናይ ክልቲኤን ውድባት ሰውኣት ተጋደልቲ ኣስማት ከም መጻውዒ

ዘይተሰምየ። ኢሲያስ ሓደስቲ ዘገልግልዎ መሪሕነት እንበር ነቶም ነባራት ትርጉም ናይ ስርሖም ኣበርክቶን ኣይምልከቶን ኢዩ።

ኣብ ካልእ ጽሕፋት ህዝባዊ ምንቅስቃስ ክሳብ ንራኸብ ጽቡቕ ቅነ ይግበረልና። ሃገርና ሽግራ ክሳብ ዝፍትሕ ቀሲና ክነብር ስለ ዘይንኸእል፣ ተግባርና ኣብ ምንጻህ ሃገና ዝሓለነ ክኸውን ካባይ ማዕዳ ዘድልየኩም ኣይኮነን።

መምህር ተስፋ ዘውደ።

መተሓሳስቢ፡-

ሓበሬታ ምድሪ ትመሲ ኢያ ዘላ። እቶም ናይ ሓምሳታት ኮን እቶም ናይ ስሳታት መንእሰያት ሎሚ ሸምጊሎ ኣለዉ። ሃገራዊ ስሚዒቶም ኣዝዩ ልዑል ብምንባሩ ካብ ዝነብሮም ጽቡቕ መነባብሮ ራሕራሖም ተሰሊፎም። ኣብቲ እዋን እቲ ድማ ካብ ኤውሮጳን ኣመሪካን ሃገራት እዕራብን ብዋሕዚ ኢዮም ተሰሊፎም። ኩሉ መጻኢ ዕድሎም ገዲፎም እምነቶም ኣብ ሃገሮም ኣንቢሮም። ኣዝዮም ብርክት ዝበሉ ካብ ዩኒቨርሲቲ ኣዲስ ኣበባ ልዑል ትምህርቶም የመረቹ ኣይመረቹ ንሃገሮም ተበጅዮም። ንሶም ከኣ መብዛሕትኡ ግዜ ግዳይ ናይ ቃልሲ ኮይኖም ዝሓቐቁ። እቲ ውዑይ ሃገራዊ ስምዒት ሎሚ ክድገም ኣይክእልን። ግን ገለ ገለ ስሕት ኢሎም ብህይወቶም ኣለዉ። ብዙሕ ኣብ ውሽጢም ዘንበርዎ ጉድን ሓቅታትን ንበይኖም ሓቢኦምን ዓቕሮምን ይሳቐዩ ኣለዉ። ንነብሶም ክብጅዉ ዘይፈርሑን፣ ምእንቲ ህዝቦም ዝኸፈልዎ ናይ ህይወቶምን ናይ ዝሓለፉ ብጽቶም ታሪኽ ምእንቲ ድሕነት ሃገር ከውጽእዎ እላቦ። ሎሚ ኣብ ዝላዓለ ናይ ምጽሓፍ መጻሕፍቲ ሞያ ዝበጽሑ ስነ-ጽሑፍ ዝመልኩ ምሁራት ስለ ዘለዉና፣ ኩሉ ተጻሒፉን ብብሩህ መምህርን ክኸውን ከንውጽኦ ኣለና። ሃገርና ኣፈታ ናበይ ዝብል ሕቶ ናይቲ ወለዶ እቲ ዝኾና ናይ ሜዳ ስእሊ ንግዳም ከነቃሎዎ ይግባእ። ኣብ ናይ ከተማ ስርሒት ዝነበርኩም ድማ ውዕወዕ ታሪኽ ኣለኩ እሞ ይውጻእ። ሃብቲ ሃገር ስለ ዝኾነ። ኣብ ስልጣን ዘሎ ጉድግድ ኩሉ ክሕባእ ስለ ዝደለ ዕርቃኑ ይውጻእ። ህዝቢ ታሪኽ ክሰምዕ ናይ ግድን ይኸውን። በዚ ኣጋጣሚ እዚ ነቲ ሓርበኛ ተጋዳላይ ኣለም ሰገድ ተስፋይ ኣሰሩ ንከተል በሃሊ ኢዩ።

መሰታኸም መምህር ተስፋ ዘውደ።